

Beszámoló a
Nemzeti Örökség Intézetének
Nemzeti Emlékezetpedagógiai Programja keretében történt tanulmányi látogatásról a
Kecskeméti Kodály Iskola részvételével az
Országházban és a Kossuth-téren

A Nemzeti Örökség Intézetének (továbbiakban NÖRI) a nyár folyamán a tankerülethez és az iskolához eljuttatott felhívására több pedagógus és több csoport is jelentkezett a „Nemzeti Emlékezetpedagógiai Programra” (továbbiakban Program). Az eredeti feltételek azonban a tanév kezdetével megváltoztak, így a Kecskeméti Kodály Iskola végül egy 24 fős csoporttal vett részt a Programban, melybe 22 diák és 2 tanár tartozott. Szintén a feltételek változása miatt a látogatás időpontja szeptemberről októberre módosult. A tényleges emlékhely látogatás 2022. október 21-én történt meg. A csoport a Kossuth teret és az Országház épületét látogatta meg, a programban megjelölt előkészítést követően.

A látogatás helyszínének kiválasztásánál az utazás gyakorlati megvalósíthatósága volt a legfőbb szempont. A NÖRI által megjelölt emlékhelyek között volt az Országház és környéke, az Esztergom-várhegy és Víziváros, a Mohácsi Nemzeti Emlékhely, a gödöllői Grassalkovich-kastély és a komáromi erődrendszer. Az emlékhelyek megközelítését a Program a MÁV-Volán csoport közreműködésével kívánta biztosítani, ez gyakorlatban a viszont csak a MÁV igénybevételét jelentette. A közlekedési és a földrajzi adottságok miatt viszonylag rövid utazással, átszállások nélkül, csak a Kossuth-tér és az Országház volt elérhető számunkra.

Az iskola humán munkaközösségének eredeti célja a Programmal inkább a Mohácsi Nemzeti Emlékhely lett volna, ami az iskola diákjainak nehezebben megközelíthető és az egyes családok sem választják nagy eséllyel. Általánosságban tehát kevésbé várható, hogy meglátogatják, mint a Kossuth-teret vagy az Országházat valamilyen formális szervezés keretein belül, mint egy tanulmányi kirándulás vagy a jelen Program. Történettudományi szempontból izgalmasnak és informatívnak találtuk a helyszínen jelenleg is zajló látványos tudományos munkát, a tömegsírok feltárását és tudományos dokumentálását, valamint a csatatér pontos azonosítását. Ezen túl a helyszín megrendítő szellemiségét emlékezetpedagógiai szempontból is alkalmasabbnak találtuk az Országház térével szemben.

A Programban részt vevő csoport a Kecskeméti Kodály Iskola 8.a osztálya lett. A Program előkészítését és lebonyolítását az osztályban történelmet oktató Sövény László vállalta, aki egyben az osztályfőnök is. A csoportot kísérő pedagógus Buday Rezső szintén történelem szakos tanár, az utazás gyakorlati megszervezésében vett részt, a Program helyi lefutását az iskola humán munkaközösségének vezetője Szőke Gyuláné ellenőrizte és vezette.

A csoport kiválasztásának szempontjai között szerepelt, hogy rendelkezzenek a megfelelő iskolai, történelmi alapismeretekkel. Az Országház és környékének története jellemzően a 20. századhoz tartozik így csak nyolcadikos vagy fentebbi évfolyamok jöhettek szóba. Az iskola pedagógiai programja és egyéb vállalásai, valamint célkitűzései, illetve a szóba jöhető kísérő és szervező tanárok egyéb elfoglaltságai és kötelességei folytán került kiválasztásra a fentebbi osztály.

A szervezésre kapott határidő, melynek értelmében a látogatásnak október 30-ig kell megtörténnie, meglehetősen szűkösnek bizonyult az Országház tekintetében, amely a látogatás napjára benyújtott kérelmeket rugalmatlanul kezelte, mind a létszám, mind a pontos időpont tekintetében. A kért időpontokat elutasították, vagy megváltoztatták, a rugalmas, szóbeli egyeztetésre nem voltak nyitottak.

A Programhoz tartozó előkészítő óra 2022. október 20-án került megtartásra. A NÖRI által biztosított óravázlat és diasor informatív és figyelemfelkeltő volt. A tér rövid történetét meglehetősen alaposan mutatta be, ám az emlékezetpolitikai szoborcserek okait mélyebben és egyenletesebben is bemutathatta volna.

Az utazás napján a Programban kijelölt látogatást egy történelmi sétával egészítettük ki Budapest belvárosában, melyben felkerestük a környékben gyalogosan is elérhető, valamilyen tanult történelmi kontextusba helyezhető helyszíneket az elmúlt évszázadokból – ilyen volt például a Batthyány-örökmécses.

A Kossuth-teret előbb közösen jártuk körbe, majd kisebb csoportokban a feladatok teljesítésére törekedtünk. A résztvevő tanárok igyekeztek alapos tájékoztatást nyújtani az egyes helyszínekről, kiemelve egyedi jelentőségüket. Sajnos a Kúria és a Földművelésügyi minisztérium épülete felújítás miatt nem volt megközelíthető. A tér modern kialakítása meglepte a diákokat, akik egyébként jó kedvvel és nagy kíváncsisággal fedezték fel a Programban megjelölt helyszíneket. Az előkészítő órákon látott szobrok, szoborcsoportok monumentális mérete szintén váratlanul érte őket, de valódi elgondolkodtató, megrendítő élménnyel a Duna-parti cipők és a falakon látható lövésnyomok hatottak rájuk. Ezek sokkal

kézzelfoghatóbb, nemzeti, történelmi élmények voltak számukra, mint többször kicserélt vagy újra épített emlékművek látványa.

Az Országház látogatóközpontja rendezett és jól szervezett volt. Az idegenvezetést korszerű technológia segítette. Csodálattal nézték az épület iparművészeti díszének, változatosságát, minőségét és mennyiségét. Az országház bemutatását a diákok kissé gyorsnak és felületesnek élték meg. Szívesen pillantottak volna a színpalak mögé, ismerték volna meg az ott folyó munka szervezési hátterét, az előkészítő óra és az idegenvezetés alatt oly sokat emlegetett, a maga idejében rendkívül modern tervezési szempontokat és építészeti megoldásokat. Ezen kívül szívesen vették volna, ha több tájékoztatást kapnak ott helyben a törvényhozás menetéről, esetleg be is léphettek volna a felsőház üléstermébe és nem csak a karzatról pillanthattak volna be. Előbbieket a látogatás végén kialakított interaktív bemutatóterem némileg kárpótolta. A Szent Korona bemutatását szintén rövidnek élték meg, annak szakralitását ebből a tájékoztatásból nem tudták megérteni.

A látogatást összességben a csoport felemelő és jó élménynek élte meg, korábban mindössze egyikük járt a Kossuth-téren, vagy az Országházban. Mindenképpen hasznosnak találták az erre fordított időt és úgy nyilatkoztak, hogy kézzelfoghatóbb, megélhetőbb közelségbe kerültek a történelmi tanulmányaikban megismert, vagy ezután felbukkanó, a térrel vagy az Országházzal kapcsolatba hozható események.